

STM / Tartuntatautilain muutokset VN/15739/2020

Hallituksen 9.6.2020 linjauksen mukaisesti tartuntatautilakiin (1227/2016) on valmisteltu muutokset koskien sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan ohjausta, elinkeino- ja muun toiminnan asiakastilojen käytölle ja tapahtumien järjestämiselle asetettavia edellytyksiä sekä mahdollisuutta tehdä eristämispäätös henkilön asuntoon tai muuhun päätöksen antajan hyväksymään tai osoittamaan paikkaan.

Lisäksi lakiin ehdotetaan joitakin muita muutoksia.

Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee ravitsemistoimintaa koskevat tartuntatautilain säännökset erikseen syyskuun aikana.

PAM toteaa, että elinkeinotoimintaa käsittelevässä osiossa (58 §) on tärkeää kuvata mahdollisimman yksiselitteisesti ja selkeästi eri toimialojen elinkeinonharjoittajilta edellytettävät toimenpiteet, jotta elinkeinonharjoittajilla on mahdollisuus noudattaa lakia. Lisäksi toiminnan jatkuvuuden ja työpaikkojen turvaamiseksi toimenpiteet eivät saa olla sellaisia, että ne lisäävät yritystoiminnan hallinnollista taakkaa tai kustannuksia. Muussa tapauksessa vaarana on, että osa toimijoista lakkauttaa toimintansa eivätkä uudet toimijat kykene nykyisessä tilanteessa täyttämään niiden mahdollisten konkurssien jättämää aukkoa.

Lakiluonnoksessa esitetään, että viranomaisilla olisi oikeus edellytysten täytyessä rajoittaa asiakastilojen käyttöä ja jopa määrätä tiettyjä asiakastiloja suljettavaksi. PAM katsoo, että asiakastilojen käytön rajoittamiseen tai sulkemiseen johtavat toimenpiteet edellyttävät aina huolellista harkintaa, sillä pahimmillaan em. toimenpiteet vaikeuttavat merkittävästi työllistämistä tai pahimmillaan johtavat koko yritystoiminnan päättämiseen.

Jos viranomaiselle annetaan oikeus tartuntatautilain nojalla kieltää asiakastilojen käyttö kokonaan tai osittain, niin valtion tulee kompensoida tilojen sulkemisesta aiheutuvat kustannukset yrityksille (mm. tukea henkilöstö- ja vuokratuloihin).

PAM pitää hyvänä, että Työterveyslaitos on laatinut yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa ohjeistuksen siivoukseen uuden koronavirustaudin (Covid-19) tartuntojen ehkäisemiseksi. PAM pitää tärkeänä, että palveluntarjoajat noudattavat tätä ohjeistusta.

PAM haluaa nostaa esiin, että henkilöliikennettä koskevat toimenpiteet vaikuttavat yksittäisten matkailijoiden lisäksi laajemmin myös matkailualaan ja työllistävyyteen. PAM painottaa, että toimenpiteiden on oltava oikea-aikaisia ja oikeakestoisia. Lisäksi on tärkeää, että toimenpiteet rajoittavat palvelujen tarjoamista ja elinkeinotoiminnan harjoittamista vain sen verran, kun asiakkaiden ja työntekijöiden terveysturvallisuuden kannalta on tarpeellista.

PAM pitää hyvänä, että Työterveyslaitos on laatinut yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa ohjeistuksen siivoukseen uuden koronavirustaudin (Covid-19) tartuntojen ehkäisemiseksi. PAM pitää tärkeänä, että palveluntarjoajat noudattavat tätä ohjeistusta.

PAM

Palvelualojen ammattiliitto
Servicefacket

Jäsenyys ja liittyminen
Jäsenten työsuhdeasiat
Työttömyyskassa

030 100 600
030 100 620
020 690 211

Service på svenska
Arbetslöshetskassa
Vaihde/Växel

030 100 640
020 690 211
020 774 002

www.pam.fi
pam@pam.fi

Luonnoksen perusteluissa otetaan kantaa suomalaiseen yritysraenteeseen. PAM haluaa nostaa esiin, että yksittäisistä palvelualoista esimerkiksi matkailuala työllistää noin 142 000 henkilöä. Täten yrityksille suunnitellut tartuntatautilain määräaikaiset säännökset tulevat koskemaan suurta yritysjoukkoa, joiden toiminta eroaa samasta toimialaluokittelusta huolimatta merkittävästi maantieteellisen sijaintinsa, sesonkiluonteisuutensa sekä erikoistuneisuutensa mukaan. Reilun kilpailun edistämiseksi on tärkeää, että kunnat ja aluehallintoviranomaiset tulevat kohtelemaan säännösten soveltamiseen liittyvien päätösten kohdalla yksittäisiä yrityksiä tasapuolisesti.

PAM korostaa, että poikkeusaikana on erityisen tärkeää huolehtia työntekijöiden turvallisuudesta ja riittävästä perehdyttämisestä sekä suojella heitä ja asiakkaita esimerkiksi pisaratartunnalta sekä mahdollisilta fyysisiltä uhilta. PAM korostaa, että työnantajalla on vastuu työntekijöiden työsuojelusta ja työturvallisuudesta. Asiakaskohtaamisiin tarkoitettujen ohjeiden lisäksi työnantajien on aina noudatettava työntekijöiden suojelemiseksi annettuja ohjeita.

PAM painottaa, että tartuntataudin leviämisen estämiseksi hygieniatoimenpiteet pitää ulottaa asiakas- ja odotustilojen lisäksi työntekijöiden työ- ja taukotiloihin.

PAM korostaa, että työnantajien on tarjottava työntekijöilleen riittävät mahdollisuudet käsien pesuun ja desinfiointiin sekä riittävät toimintaohjeet tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Tarvittaessa ohjeissa on huomioitava henkilöstön monikielisyys ja -kulttuurisuus.

PAM toteutti elokuussa 2020 kyselyn kaupan alan esimiehille. Tulosten mukaan osa vastaajista koki työnantajan ohjeistuksen epäselväksi ja ristiriitaiseksi viranomaisten antamien ohjeiden kanssa. Lisäksi joitakin työnantajia kritisoitiin kyselyssä siitä, ettei henkilöstölle tarjottu riittävää suojaruustusta töiden tekemiseen tai riittäviä mahdollisuuksia hygieniaohjeiden noudattamiseen. Tällaisissa työpaikoissa työntekijät olivat joutuneet itse ostamaan esimerkiksi käsidesit tai he eivät voineet noudattaa esimerkiksi käsien pesuun liittyviä hygieniaohjeita yksintyöskentelyn vuoksi.

Lisäksi PAM painottaa, että koronatartuntojen estämiseksi on tärkeää, että palvelualoilla huomioidaan kaikki asiakasryhmät. PAMin elokuussa 2020 tekemän kyselyn mukaan esimerkiksi kaupan alalla on käynyt ilmi, etteivät kaikki asiakkaat ole ymmärtänyt puutteellisen kielentaitonsa vuoksi vain suomeksi annettuja hygieniaohjeita. Tästä syystä onkin hyvin todennäköistä, ettei kaikissa yrityksissä eikä kaikilla alueilla pelkästään suomen- ja ruotsinkielinen asiakkaille kohdistettu ohjeistus ole riittävä.

Ehdotuksen mukaan ehdotettu laki olisi voimassa kesäkuun 2021 loppuun. PAMin toiveena on, että jos koronavirustilanne muuttuu selkeästi parempaan suuntaan, laki poistettaisiin käytöstä aikaisemmin.

Yritysten tasapuolisen kohtelun sekä toiminnan jatkuvuuden ja työpaikkojen turvaamiseksi elinkeinonharjoittajilta edellytettävät toimenpiteet on kuvattava mahdollisimman yksiselitteisesti ja selkeästi.

Toimenpiteet eivät saa lisätä yritystoiminnan hallinnollista taakkaa tai kustannuksia.

PAM

Palvelualojen ammattiliitto
Servicefacket

Jäsenyys ja liittyminen
Jäsenten työsuhteasiat
Työttömyyskassa

030 100 600
030 100 620
020 690 211

Service på svenska
Arbetslöshetskassa
Vaihe/Växel

030 100 640
020 690 211
020 774 002

www.pam.fi
pam@pam.fi

Tartuntataudin leviämisen estämiseksi hygieniatoimenpiteet pitää ulottaa asiakas- ja odotustilojen lisäksi työntekijöiden työ- ja taukotiloihin.

Ohjeistuksessa on huomioitava henkilöstön ja asiakkaiden monikielisyys ja -kulttuurisuus.

Helsingissä 29.9.2020

Puheenjohtaja Annika Rönni-Sällinen
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry

Lisätietoja:

Katri Jakosuo

elinkeinopoliittinen asiantuntija

katri.jakosuo@pam.fi

044 750 4529